

Případ Rocco Buttiglione

Dokument

V uplynulých dvou měsících rozčeřil hladinu veřejného mínění po celé Evropě případ Rocco Buttiglione. Navrženému komisaři Evropské komise, nejvzdělanějšímu z navržených, osobnímu příteli papeže Jana Pavla II., jednomu z hlavních autorů encykliky Centesimus annus, nebylo před jeho přijetím za komisaře věnováno jedno, ale dvě slyšení před Evropským parlamentem. Dvě slyšení se ale nekonala proto, že by se poslanci chtěli od tohoto evropského vzdělance poučit, ale proto, že ho chtěli potopit. Rocco Buttiglione má totiž pravdivé poznání hlavních skutečností a to jeho kritici nemohli strpět. Mediální poprask, který se kolem těchto slyšení rozpoutal, asi každý z nás zažil. Všechna velká občanská média v naší republice výpovědi tohoto kandidáta Evropské komise odsoudila. Jak je to možné, když Rocco Buttiglione žije v pravdě?

To se v totalitě dělá tak: Podsune se odsouzenému něco, co neřekl. Takže: Bylo v některém povykujícím médiu řečeno, co tento pán skutečně řekl? Nebylo! Do dnešního dne nebyl v České republice zveřejněn záznam oněch dvou slyšení. Některá média uvedla sice internetové adresy Evropského parlamentu, na nichž prý je český přepis k dispozici. Ale zjistili jsme, že na těchto adresách nic není. Adresy stránek se několika větami ze slyšení se v posledních týdnech podezřele stále mění. Doslovný záznam je k dispozici jen jako zvuková nahrávka.

První slyšení s Rocco Buttiglionem se konalo 5. října 2004. Mělo tyto části: Úvod, Azyl i imigrace, základní práva, Turecko, Soudní spolupráce a boj proti organizovanému zločinu. Druhé slyšení, následující den, mělo body: Přívětivější legislativa, boj s kriminalitou, průtahy v soudních systémech, morálka kontra zákonnost a spolupráce s parlamentem.

Média byla nejvíce pobouřena výpověďmi kandidáta, které se týkaly jeho katolické víry, postoje k USA a k Vatikánu a

k homosexualitě, všechno v části „základní práva“ prvního dne slyšení. Co bylo obsahem této klíčové části? Server Res Catholica zveřejnil text Tiskové komise Konference biskupů Slovenska z 20. 10. 2004, citující tuto část Buttiglioneho výpovědi doslova, ovšem jen v angličtině. Proto poskytujeme překlad. A protože šlo o skvělou službu slovenských otců biskupů, přinášíme cenný text ve slovenštině:

„Alexander Pickart Alvaro (Asociácia liberálov a demokratov pre Európu, Dánsko): Jedna minúta je príliš krátka doba na to, aby sme sa dozvedeli niečo o vašej pozícii a vašej práci – všeobecný dojem – najvyšší záujem? nástrojoch zamýšľaných používať pre implementáciu vašich politík. Za akých podmienok by ste uvažovali o odstúpení? Aké faktory beriete do úvahy vo vašom rozhodovaní a ako ovplyvní vaše rozhodovanie váš blízky vzťah k USA a väzby k Vatikánu?

Pán Buttiglione: Prvá priorita: skonsolidovať subjektívne priority Komisie, t.j. sústavne spolupracovať s EP a pracovať s parlamentom. Top priorita. Všetko ostatné záleží len na tom. K rezignácii: keď bol prezident Barosso požiadaný to urobiť v záujme európskeho projektu, ja by som sa (na jeho mieste) vzdal okamžite. Som priateľom USA, ale nie som Američan. Rozlišujem medzi USA tak ako všetci európania. Musíme spolupracovať s USA. Verím, že Európa musí žiť v transatlantickej komunite, ale tá musí stáť na dvoch pilieroch. Európa sa stáva jedným z nich. My musíme byť pripravený spolupracovať s Američanmi ako s rovnocennými partnermi. Spoločne musíme niesť zodpovednosť za budúcnosť sveta a ľudstva. K Vatikánu: nie je žiadnym tajomstvom, že som katolík, to ale nemá nič spoločné s Vatikánom, iba s mojou osobnou vierou, s mojím osobným presvedčením. Myslím si, že človek môže byť dobrým katolíkom a zároveň dobrým európanom. Preto by sme k veľkým európanom mali počítať aj Adenauera, De Gasperiho, Schumana či Helmuta Kohla.

Kathalijne Buitenweg (Zelení, Nizozemsko): Pán Buttiglione, niektoré z vašich názorov sú v priamom rozpore s európskym právom. Napríklad, diskriminácia na základe sexuálnej orientácie je zakázaná a vy ste povedali, že homosexualita je hriech a hriech je znakom morálneho neporiadku. Rada by som sa od vás dozvedela ako to je, lebo my by sme od vás očakávali, budete proti týmto veciam bojovať a mohli by ste nám dať špecifický príklad toho ako chcete tento cieľ dosiahnuť?

Pán Buttiglione: Pripomeniem vám starého a možno nie tak úplne neznámeho filozofa, istého Emmanuela Kanta, z Koenigsbergu, ktorý stanovil jasné rozdiely medzi morálkou a právom. Veľa vecí mohlo by byť považovaných za nemorálne, ale nemali by byť zakázané. Keď robíme politiku, nezriekame sa práva mať viac presvedčení a preto ja si smiem myslieť, že homosexualita je hriech a toto nemá žiaden dopad na politiku pokiaľ nepoviem, že homosexualita je zločin. Rovnako vy si slobodne môžete myslieť, že ja som hriešnik vo väčšine vecí v mojom živote. Ale toto nemá žiaden dopad na naše vzťahy ako občanov.

Povedal by som to tak, zvážil by som, či je adekvátne, keď sa predstiera že všetci rovnako súhlasia so záležitosťami morálky. Môžeme vybudovať občiansku spoločnosť aj keď vieme, že na niektoré záležitosti morálky máme rozdielne názory. Téma teda nie je diskriminačná. Štát nemá právo pchať nos do týchto vecí a nikto nemôže byť diskriminovaný na základe sexuálnej orientácie alebo orientácie pohlavia. Tak to stojí v listine základných práv, tak to stojí v Ústave a ja som sľúbil túto ústavu hájiť.

Bogdan Pek (Skupina nezávislých, Poľsko): Ďakujem vám predseda a dúfam, že to je niečo čo bude v komisii naďalej normálne. Moja prvá otázka je ľahká a príjemná: veríte, že manželstvo je jednota medzi mužom a ženou, alebo je to niečo iné? Moja druhá otázka je trochu viac ľstivá: v súčasnosti európsky superštát je postavený pomocou ústavy, ako niečo čo je postavené na ľudských právach, vnútených menšinou. Je

to pevný základe pre Európu budúcnosti alebo potrebujeme niečo viac nadčasové, ktoré nás bude spájať tak ako to bolo v jednom prípade z minulosti?

Pán Buttiglione: Najprv musím povedať, že som veľmi šťastný, že tu v Európskom parlamente môžem počuť poľský jazyk. To bol sen celej poľskej generácie bojujúcej za slobodu a za Európu. A ja mám to privilégium byť v kontakte s touto generáciou a som veľmi šťastný, že dnes môžem počuť poľský hlas v tomto parlamente. Môj osobný názor na manželstvo je veľmi dobre známy. Slovo 'manželstvo' pochádza z latinského 'matrimonium', čo znamená ochrana matky a taktiež, že rodina existuje podľa poriadku, ktoré dovoľuje ženám mať deti a mať ochranu mužov, ktorí sa o nich starajú. Toto je tradičný pohľad na manželstvo, ktoré ja bránim. Nemyslím si, že je to značne podstatné pre toto miesto, pretože definícia manželstva spadá do kompetencie členských štátov. Takže či si ja myslím to alebo niečo iné, nemá to žiaden praktický dopad. Mimochodom, toto je pohľad, ktorý je dnes akceptovaný v 22 z 25 štátov. Toto nie je záležitosť únie, a ani by sa to nemalo stať záležitosťou únie, toto je vec členských štátov. To musí aj naďalej byť vecou členského štátu, podľa princípov subsidiarity. Takže táto vec je skôr filozofickou záležitosťou než námetom pre politické diskusie. Pokiaľ ide o Ústavu, myslím, že táto Ústava je založená na ľudských právach, je založené na právach ľudskej osoby. Myslím, že to najlepšie korešponduje s európskou tradíciou. Nehlásil by som sa k názoru, že je to druh zrady voči veľkej európskej tradícii. Existuje spojenie, ktoré postupuje od Sokrata ku kresťanstvu, k vyjasňovaniu, a prichádzaniu do bodu, v ktorom sme dnes.

Michael Cashman (Skupina sociálnych demokratov, Spojené kráľovstvo): Vymenovaný viceprezident, musím povedať, že niektoré vaše vyhlásenia o homosexualite vyvolali vo mne hlboký záujem. Ale nebudeme vás súdiť podľa slov ale podľa skutkov. Pred chvíľou ste pani Buitenwegovej povedali, že štát nemá žiadne právo pchať nos do problematiky týkajúcej sa sexuálnej orientácie. Ako teda môžete vysvetliť

svoje skutky – pridaním dodatku ku konvencii, v ktorom by bola listina základných práv, ktorá by sa snažila odstrániť sexuálnu orientáciu zo základov nediskriminácie?

Pán Buttiglione: Je jasné, že dodatok ktorý hovorí, že keď definujeme princíp nediskriminácie, tento princíp nebude slúžiť iba pre ohraničenú množinu prípadov, ktoré sa vymenujú. Tento princíp je rastúci a mal by slúžiť rozličným prípadom a nemyslel som, že by to posilnilo význam obzvlášť pre homosexuálov. Ale inak, toto patrí do diskusie, ktorá už bola ukončená. Nepochybujem o tom, že ak vy napíšete ústavu sám, napíšete ju inak a napíšete dokonca aj inú listinu ľudských práv. A ak ja napíšem listinu ľudských práv alebo ústavu sám, napíšem ju úplne inak. Ale pretože táto ústavu sme písali spoločne a ona spája nás všetkých tak táto ústava je tá, s ktorou som ja ochotný žiť a tá ústava a právo, ktoré som ja ochotný brániť.

Michael Cashman (Skupina sociálnych demokratov, Spojené kráľovstvo): Viceprezident... toto je nadmieru dôležité, pretože my vás máme súdiť podľa vašich činov. Vy ste na jednej strane povedali, že veríte, že Štát by nemal intervenovať na základoch nediskriminácie proti homosexuálom. Ale vy ste sa snažili špeciálne odstrániť tento základ, špeciálne tento základ. Takže my máme listinu ľudských práv, ktorú vy by ste nemohli podporovať.

Pán Buttiglione: To musím čo najdôraznejšie poprieť. Ja som jasne povedal, že toto je listina, ktorú sme napísali spoločne a je to listina, ktorú budem brániť a ja som ochotný ju brániť. Dôvody prečo som urobil ten dodatok už som vysvetlil. Môžete súhlasiť s mojimi dôvodmi alebo nie, ale ja si myslím, že moja odpoveď bola jasná.

In T Veld: Komisár, nás tu jednoducho nezaujíma, či vy ste vhodný ako komisár ale či máte vhodné kompetencie pre vašu oblasť. Práve ste urobili pár komentárov na otázku žien a homosexuality a poskytli ste nám svoj osobný názor, ktorý ako ste povedali by nemal ovplyvniť vašu politickú aktivitu. Ale potom som hrozne prekvapený, že vy ste spoluvytvárali

legislatívu ale odmietli podpísať určité články práva v Taliansku, ktoré neboli pre vás vhodné. Takže nemôžete povedať, že ústavné právo so základnými právami nás bude dobre chrániť. To nie je všetko. Ako komisár musíte byť proaktívnym a musíte sa pokúšať rozvíjať základné články práva. Máte nejaké špecifické plány na najbližších 5 rokov ako posilniť role žien a zvýšiť ochranu homosexuálov? Radi by sme vedeli či tu bude 5 rokov pokroku alebo 5 rokov poklesu.

Pán Buttiglione: Ja som proti diskriminácii. Myslím, že všetci ľudia musia mať rovnaké práva, či sú to homosexuáli, heterosexuáli alebo čokoľvek iné. Ak čokoľvek iné sa môže ešte vymyslieť. Ja som sa zaviazal brániť práva pre všetkých občanov Európy, vrátane práva na nediskrimináciu. Chcete, aby som bol proaktívnym. Nie som si celkom istý, či chápem, čo myslíte tým byť proaktívny. Myslím, že práva homosexuálov mali by byť rovnako bránené ako práva všetkých ostatných občanov Európy. Ak existujú špecifické problémy ohľadom homosexuálov, ja som pripravený tieto špecifické problémy vziať do úvahy. Ak my poviete napríklad, že existuje zvláštna koncentrácia násilia proti homosexuálom. potom ja som pripravený zvážiť hypotézu o špecifickej legislatíve, aby sa homosexuáli mohli proti násiliu brániť a dať im lepšiu záruku na právo rovnosti. Ale nebudem akceptovať myšlienku, že homosexuáli tvoria samostatnú kategóriu, u ktorých budú práva na inom základe ako väčšina európskych občanov. Takže ja som proaktívnym pre európskych občanov.

Trošku iná je otázka žien. Myslím, že by sme mali mať špecifické projekty ohľadom žien. Obávam sa, že v Európe sa rodí príliš málo detí. Toto je jedným z najdôležitejších európskych problémov, ktoré pred nami stoja. Myslím, že by sme sa mali zamyslieť nad podmienkami života žien a mužov, ženou dneška, nad poskytovaním príliš malej adekvátnej podpory. Toto je problém, ktorý si prajem zlepšiť.

Jean-Louis Bourlanges (Skupina Aliancia liberálov a demokratov pre Európu, Francija): Ďakujem vám. Hovorili ste o obhajovaní homosexuálov na rozdielnom základe a dali

ste nám váš pohľad s ohľadom na to. Čo ste mysleli tým, že proti nejakej vlastnosti by ste boli proti?

Pán Buttiglione: Obhajoval by som listinu – princíp nediskriminácie myslený, že nie je dovolené mať akúkoľvek diskrimináciu na základe sexuálnej orientácie, v akejkoľvek sfére života európskych občanov mali by byť rovnaké práva pre všetkých európskych občanov.

Magda Kósáné Kovács (Skupina sociálnych demokratov v Európskom parlamente, Maďarsko): Vymenovaný komisár, Európa je multikulturálna a bude viac a viac. Rada by som sa opýtala, či vidíte nejaké morálne rozdielnosti podľa príslušnosti k rozdielnym náboženstvám alebo rozdiely medzi veriacimi a neveriacimi. V iných oblastiach s vyššou alebo nižšou úrovňou, kde všetci majú rovnaké práva, myslíte, že by sme mali mať rovnaké práva proti diskriminácii jedného proti druhému, hovoriť v pojmoch diskriminácie proti rímskej skupine alebo hovoriť proti homosexuálom a ak nie, v prospech akého legálneho meradla by ste boli naklonený k náprave z titulu že vy referujete, aby to pokrylo všetky tieto kategórie ľudí.

Pán Buttiglione: Ja som kresťan, denominácie – katolík. Myslím si, že sa presúvame smerom k multikulturálnej spoločnosti. Mali by sme byť veľmi opatrní pretože dnes existuje debata o multikulturálnej spoločnosti. Taká spoločnosť je ako manželstvo. Ak dáte dohromady kultúry, ktoré sú úspešné obohatené vysokým stupňom vzájomného porozumenia, môže to byť veľmi podobné raju. Ak nie, môže sa to podobať peklu. Máme príklady multikulturálnych spoločností typu prvého aj druhého. Takže my všetci sa musíme zaoberať budovaním európskej multikulturálnej spoločnosti. Iba tak to bude životaschopné, keď to bude založené na vysokom stupni vzájomného pochopenia a porozumenia. Nemyslím si, že ľudia by mohli byť diskriminovaní pre ich náboženstvo. Myslím, že dialóg medzi náboženstvami by mohol získať miesto v takej forme, že to bude povzbudzovať ľudí k vzájomnému rešpektu. Mať rešpekt neznamena, že jeden si bude myslieť, že iné je správne a

podobne, ale že neexistuje správne a nesprávne. Smiete si myslieť, že existuje rozdiel medzi dobrým a zlým, a myslieť si, že vy máte pravdu a iný človek ju nemá ale pri tom všetkom si nikto nebude myslieť, že ako ľudské bytie nemá nekonečnú hodnotu a nezaslúži si nekonečný rešpekt. Toto je tiež pravda pre všetky prípady, ktoré ste spomenuli.“

TK KBS, 20. 10. 2004

Preklad

J. J.